

MRF 2025.69

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 26. marts 2025, j.nr. 21/07312

Ophævet og hjemvist påbud fra 2021 til lodsejer efter vandløbslovens § 54, stk. 1, om at foretage vedligeholdelse af et rørlagt forløb for at imødegå opstuvning af vand i grøft på naboejendom, da der ved tilsyn ikke var konstateret faktisk tilløb fra grøften, og afgørelsen var meddelt uden angivelse af placering for et rørlagt forløb, hvorfor sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst.

På baggrund af henvendelse fra grundejeren N, der oplevede opstuvning af vand i en åben grøft på ejendommen, meddelte Faaborg-Midtfyn Kommune i februar 2021 påbud efter vandløbslovens § 54, stk. 1, til E som ejer af naboejendommen om at vedligeholde et rørlagt forløb, da kommunen antog, at der var et rørlagt forbindelse mellem grøften og vandløbet Snaverenden. Det fremgik af afgørelsen, at der ved en TV-inspektion af Snaverenden var konstateret et tilløb, der eventuelt kunne være et rørlagt forløb med forbindelse til grøften, men at Faaborg-Midtfyn Kommune på trods af gentagne tilsyn ikke havde kunnet konstatere tilløb fra grøften til et rørlagt forløb på E's naboejendom. På baggrund af en tidligere sag om håndhævelse af et servitutstridigt forhold vedrørende en kommunalt ejet spildevandsledning placeret på E's naboejendom fandt Faaborg-Midtfyn Kommune det dog sandsynliggjort, at der var et rørlagt forløb, men afgørelsen var på den baggrund meddelt uden angivelse af

placeringen af et rørlagt forløb. Afgørelsen blev påklaget af E, der gjorde gældende, at der ikke var et rørlagt forløb på ejendommen, og at der ikke kunne meddeles et påbud uden angivelse af, hvor et sådant rørlagt forløb skulle være placeret. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) konstaterede, at det ikke var fastlagt, at grøften havde tilløb til et rørlagt forløb, og at kommunen derfor heller ikke havde anført, hvor det rørlagte forløb måtte være placeret. Endvidere konstaterede nævnet, at opfyldelse af forpligtelsen efter den påklagede afgørelse potentielt ville være byrdefuldt, når placeringen af det rørlagte forløb ikke var fastslået. På den baggrund fandt Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Faaborg-Midtfyn Kommune efter officialprincippet burde have foretaget mere omfattende undersøgelser af sagens faktiske omstændigheder, og afgørelsen derved led af en væsentlig retlig mangel, hvorfor afgørelsen blev ophævet og hjemvist til fornyet behandling.

Kommentar: Klagenævnets ophævelse af hjemvisning giver ikke anledning til kommentarer, da det er rimeligt indlysende, at kommunen ikke kan påbyde vedligeholdelse af en strækning, som kommunen ikke har identificeret. Det sidste giver imidlertid anledning til den selvstændige bemærkning, at der er ganske mange vandløbsstrækninger, som blev rørlagt under den tidligere vandløbslov på grundlag af kendelser fra landvæsensretter, men at der i kommunerne ofte savnes kendskab til disse landvæsenskendelser. For at opfylde kommunens forpligtelser som vandløbsmyndighed bør kommunerne derfor få indsamlet de tidligere vandløbskendelser, der både kan have betydning i sager om vandløbsvedligeholdelse og i sager om spildevandsafledning, der også i ganske mange sager er reguleret af kendelser fra de tidligere vandløbsretter, som det f.eks. fremgår af Højesterets dom i **MRF 2022.1 H.**

Ophævelse og hjemvisning af påbud om genetablering og/eller vedligeholdelse af vandløb i Faaborg-Midtfyn Kommune

Sag: 21/07312

Dato: 26. marts 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 54, stk. 1, jf. § 80, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Faaborg-Midtfyn Kommunes afgørelse af 23. februar 2021 om påbud om genetablering og/eller vedligeholdelse af rørlagt vandløb på matr. nr. [Matrikelnummer 1] og hjemviser sagen til fornyet behandling i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel Retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 5. marts 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at

- de konstaterede oversvømmelser ikke skyldes forhold på klagers ejendom,

- der ikke findes en rørlagt forbindelse på strækningen udpeget af Faaborg-Midtfyn Kommune,
- en privatperson kan ikke lovligt pålægges at udføre store og udgiftskrævende opgravninger efter et rør der ikke beviseligt eksisterer, og
- kommunens behandling af sagen har været præget af usaglighed og utilstrækkelig oplysning.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

Sagen vedrører et rørlagt vandløb mellem en åben grøft og vandløbet "Snaverenden". Det rørlagt vandløb skal befinde sig, eller har tidligere befundet sig, på bl.a. matr.nr. [Matrikelnummer 1].

Det fremgår af sagens dokumenter, at formålet med det rørlagte vandløb har været, at viderelede vand fra den åbne grøft. Den nærmere placeringen af det rørlagte vandløb, samt i hvilken retning det skulle lede vandet videre fra den åbne grøft, er omstridt af sagens parter.

2.1 Den påklagede afgørelse

Faaborg-Midtfyn Kommune har den 23. februar 2021 meddelt et påbud efter vandløbslovens § 54, stk. 1 om, at klager skal genetablere og/eller vedligeholde forbindelsen fra en åben grøft og gennem rørlægningen over matr. nr. [Matrikelnummer 1], så vandet fra den åbne grøft kan afledes til Snaverenden.

Om baggrunden for afgørelsen har Faaborg-Midtfyn Kommune oplyst, at der har været konstateret oversvømmelser på matr.nr. [Matrikelnummer 2], fra februar 2020 til april 2020 og igen fra januar 2021. Matriklens ejer har til kommunen oplyst, at vandet fra en åben grøft på den nordlige del af ejendommen, ikke er blevet ledt videre fra grøften over klagers ejendom matr.nr. [Matrikelnummer 1]. Faaborg-Midtfyn Kommune har ved besigtigelse i februar 2020 konstateret, at der stod mere end 50 cm vand i en sø på matr.nr. [Matrikelnummer 3] og [Matrikelnummer 4]. Der er sket en opstuvning af vand i den åbne grøft opstrøms søen, hvilket har medført oversvømmelser på bl.a. matr.nr. [Matrikelnummer 2]. Søen forsvandt i løbet af maj 2020. Kommunen har vurderet, at dette skete som følge af nedsivning.

Ved besigtigelse af 4. maj 2020 har Faaborg-Midtfyn Kommune konstateret, at den åbne grøft stopper på klagers ejendom matr.nr. [Matrikelnummer 1].

På baggrund af en videoinspektion af den rørlagte del af Snaverenden, har Faaborg-Midtfyn Kommune desuden konstateret, at der findes et tilløb hertil fra vest, ca. 20 m syd for [Vej1]. Der løb ved inspektion ikke vand i tilløbsrøret, der blev skønnet til at have en diameter på \varnothing 250-300 mm. Kommunen har vurderet, at dette tilløb svarer til en tegnet rørlagt forbindelse mellem den åbne grøft og Snaverenden på et af [Forening1]s kort.

Faaborg-Midtfyn Kommune har i sin vurdering herudover lagt vægt på dokumenter fra en sag i den tidligere Broby Kommune fra 2001/2002 angående påbud om retablering af jorddækket over en tinglyst kloakledning ved matr.nr. [Matrikelnummer 1] m.fl. Det fremgår af dokumenterne herfra, at den åbne grøft var rørlagt fra den vestlige ende af matr.nr. [Matrikelnummer 1], og var ført under den offentlige kloakledning via to sandfangsbrønde. Sagen blev startet af Broby Kommune efter, at der var sket blotlægning af en del af rørlægningen på ca. 40 m. Broby Kommune vurderede i sagen fra 2001/2002, at vandløbet lå tæt på det daværende sydlige skel af matr.nr. [Matrikelnummer 1]. Det fremgår herudover af dokumenterne, at klagers advokat på et tidspunkt, efter et fælles møde den 22. august 2002, bemærkede, at et indløb til betonrør, der startede ca. 20 m nedstrøms den sidste sandfangsbrønd, ikke var sikret med gitter eller lignende. Klagers advokat nævnte herudover, at Broby Kommune havde meddelt påbud til klagers naboer om, at retablere jorddækket mellem de to sandfangsbrønde og spule ledningen mellem brøndene, at der var nedlagt et 6 m PVC rør over kloakledningen, samt at den resterende del af renden ikke var blevet dækket til. Broby Kommune bekræftede, at der var givet tilladelse til at lægge et 5 m PVC-rør som ekstra afledning af vand over kloakledningen, samt at der alene var meddelt påbud om at retablere jorddækket over kloakledningen og sandfangsbrøndene.

Faaborg-Midtfyn Kommune har på baggrund af dokumenterne vurderet, at klager, der var repræsenteret ved advokat i sagen fra Broby Kommune, er bekendt med, at der ligger et rørlagt vandløb på hans ejendom, der forbinder den åbne grøft med den rørlagte del af Snaverenden.

2.2 Klagens indhold

Klager har indledningsvist anført, at oversvømmelserne på matr. nr. [Matrikelnummer 2] skyldtes voldsomt uvejr i vinterhalvåret i 2019/2020.

Herudover har klager bemærket, at den åbne grøft løber efter et gammelt sogneskel fra en mose mod vest til en mose ved matr.nr. [Matrikelnummer 4], der nu er blevet fyldt op med jord. Derfra løber det overskydende vand i en omforandret rende af 1 meter til matr. nr. [Matrikelnummer 5], hvorefter klager er uenig i Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering af vandløbets videre forløb. Klager har hertil anført, at der af naboer blev nedgravet en ulovlig brønd ved tildækningen af den opgravede rende efter påbuddet om reetablering af jorddække fra Broby Kommune. Klager har anført, at den ulovlige brønd blev koblet til den offentlige kloakledning, samt at dette blev konstateret da en entreprenør strømpeforede kloakledningen og frakoblede pvc-røret. Hertil har klager bemærket, at de 2 meter af den åbne grøft beliggende på matr.nr. [Matrikelnummer 1], er en rest af den nu tildækkede åbne rende, der fører ind til den ulovligt nedgravede brønd.

Yderligere har klager oplyst, at der ikke findes et rørlagt vandløb der går over matr.nr. [Matrikelnummer 1] på strækningen udpeget af Faaborg-Midtfyn. Klager har i denne forbindelse udtrykt tvivl om ægtheden af [Forening1]s kort og om korrektheden af kommunens fortolkning heraf. Til støtte herfor har klager anført, at det lyder mærkeligt, at grøften skulle krydse den ø 200/300 mm store kloakledning, som er den eneste tinglyste rørinstallation på ejendommen. Klager har herudover bemærket, at der har været gravet tre søgerender på tværs af, hvor det rørlagte vandløb efter kommunens vurdering skulle være placeret. Der er i forbindelse med gravningen af søgerenderne ikke fundet andet, end murbrokker fra et gammelt hus og de store hovedrør på ø 300 mm.

Angående den åbne grøft har klager anført, at den forsætter til Søby Sø via en rørføring lavet af [Forening1] i 1949. Klager har hertil bemærket, at det fremgår af udsagn fra tre gamle beboere, at der tidligere har været en åben rende, der kom som overløb fra en mose i vest og løb langs sogneskellet mod nord. Renden løb under en træbro på [Vej2] mellem [Adresse1] og daværende [Adresse2], hvorefter den fortsatte videre forbi husene på [Vej3] til Søby Sø. Klager har anført, at renden og broen, efter beboernes udsagn, blev nedgravet af [Forening1] i ca. 1951. Klager har oplyst, at der, som følge af naboers jordinddragelser, har været foretaget landmålinger på ejendommen i 1999, 2000, 2004 og 2010, samt at en landinspektør, ved en af målingerne, havde kontakt med [Forening1], der redegjorde for afvandingsrøret fra vest mod nord. Klager har i forbindelse hermed bemærket, at landmålerne fulgte et gammelt sogneskel mellem Vejle og Allested. Herudover har klager anført, at elforsyningen, i forbindelse med nedgravning af et kabel, stødte på to cementrør, hovedkloakken

og et mindre rør på linjen hvor sogneskellet går. Klager har hertil oplyst, at det, som følge af jordinddragelse fra naboen i [Fortroligt1], ikke har været muligt, at grave efter de rør der blev fundet i forbindelse med elforsyningens nedgravning af kabel. Klager har til klagen vedlagt et kortbilag, hvorpå det er noteret, at rørlægningen er lavet af [Forening1] i ca. 1950, samt at den ligger langs det nordlige skel ved matr. nr. [Matrikelnummer 1] og [Matrikelnummer 6].

Klager har herudover anført, at en almindelig borger ikke kan pålægges, at grave et større område op for at finde et rør på et sted, hvor det ikke findes samt at afholde udgifterne hertil.

Desuden har klager generelt rettet kritik imod Faaborg-Midtfyn Kommunes behandling af sagen. Klager har hertil overordnet bemærket, at kommunen har lagt vægt på urigtige oplysninger, ikke har foretaget en tilstrækkeligt grundig undersøgelse af sagen og primært har indgået i dialog med andre end klager.

Klager har, sammen med sin klage, fremsendt flere dokumenter, herunder fra sagen fra 2001/2002 i den tidligere Broby Kommune. Dokumenterne fremgår med klagers egne fremhævelser markeret ved overstregning. Klager har bl.a. fremhævet flere punkter i et uddrag af et brev fra Broby Kommune. Det fremgår bl.a. heraf., at Broby Kommune, på baggrund af det tilgængelige materiale og en besigtigelse på stedet, ikke var i stand til at fastslå, om vandløbet befandt sig på matr.nr. [Matrikelnummer 1], langs skellet mod syd eller på de tilgrænsende ejendomme. Klager har, i samme dokument, fremhævet Broby Kommunes bemærkning om, at det på en gammel opmåling fra 1868 så ud som om, at vandløbet var en åben rende beliggende på matr. nr. [Matrikelnummer 1]'s nordlige skel. Ligeledes har klager fremhævet Broby Kommunes bemærkning om, at det ikke fremgår af projektmateriale til den offentlige kloakledning fra den 14. oktober 1964, hvorvidt vandløbets krydsning af kloakledningen foregår på matr.nr. [Matrikelnummer 1] eller på et af de tilgrænsende matrikelnumre, og heller ikke om vandløbet er flyttet i forbindelse med rørlægningen.

I et brev fra Broby Kommune til advokaterne i det fynske landbocenter har klager fremhævet, at Broby Kommune oplyste, at der ikke forelå skriftligt materiale vedrørende de to sandfangsbrønde, men at de vurderedes etableret alene af hensyn til den krydsende kloakledning.

Klager har herudover i et brev fra sin advokat til ejeren af [Adresse3] af 23. august 2002 fremhævet, at Broby Kommune ved tidligere henvendelse fra klager angående indløbet fra den frigravede rende til det nedgravede betonrør havde

oplyst, at kommunen ikke havde kendskab til det pågældende dræn. Fremhævet i samme dokument er, at klagers advokat har opfordret forskellige lodsejere til at beskære træer og buske, så der ikke kunne falde grene i renden.

Yderligere har klager vedlagt to breve fra sin revisor, af henholdsvis den 8. juni 1999 og 31. oktober 2000, samt et flyfoto fra 1954. I brevet fra revisoren af 8. juni 1999 har klager fremhævet, at det fremgår heraf, at der i forbindelse med købet af matr. nr. [Matrikelnummer 6] og [Matrikelnummer 1], var uenighed om den arealmæssige størrelse af ejendommen, eftersom naboer havde inddraget dele af ejendommen. På det vedlagte luftfoto har klager bl.a. noteret placeringen af henholdsvis den offentlige hovedkloak, Snaverenden (her placeret i ejendommens skel mod vest/nordvest) og den nu nedgravede træbro.

2.3 Faaborg-Midtfyn Kommunes bemærkninger til klagen

Faaborg-Midtfyn Kommune har den 21. juni 2021 fremsendt bemærkninger til klagen.

Faaborg-Midtfyn Kommune har erklæret sig uenig i klagers vurdering af, at den åbne grøft slutter på matr.nr. [Matrikelnummer 5], samt at grøften skulle være blevet fyldt med jord på matr.nr. [Matrikelnummer 4]. Kommunen bemærker hertil, at vurderingen er baseret på de tilgængelige luftfotos, berigtigede matrikelgrænser og flere besigtigelser.

Ligeledes har Faaborg-Midtfyn Kommune erklæret sig uenig i klagers vurdering af, at vandløbet skulle fortsætte fra den åbne grøft langs det nordlige skel på matr.nr. [Matrikelnummer 1] og matr.nr. [Matrikelnummer 6]. Kommunen har hertil bemærket, at to jordejere på denne strækning har oplyst til kommunen, at de ikke er bekendt med, at der skulle være placeret et rørlagt vandløb i skellet. Herudover har kommunen undersøgt høje målebordsblade fra perioden 1842 til 1899, hvorpå det ikke er registreret, at der skulle være placeret et vandløb i skellet, men derimod et sogneskel markeret med en tyk blå streg. Kommunen har desuden bemærket, at der ligeledes ikke er registreret et tilløb til den rørlagte del af Snaverenden. Yderligere har kommunen bemærket, at der ikke fremgår en sådan nordgående rørlægning på [Forening1]s Kort, samt at der er to vandskel mellem klagers ejendom og Søby Sø. Det er derfor ikke sandsynligt, at grøften på klagers ejendom har forbindelse til Søby Sø. Om det af klager vedlagte

kortbilag, hvorpå det er noteret, at [Forening1] har lagt rørlægning langs ejendommens nordlige skel i 1950, har kommunen oplyst, at der af naboer er indsendt et tilsvarende kort uden denne bemærkning. Det er derfor kommunens vurdering, at det er klagers egen bemærkning der er noteret på kortbilaget. Kommunen har hertil bemærket, at informationerne på det vedhæftede kortbilag ikke stemmer overens med [Forening1]s egne kort, men derimod stemmer overens med sogneskelsgrænsen.

Til klagepunktet angående, at Faaborg-Midtfyn Kommune ikke ved, hvor det rørlagte vandløb ligger, har kommunen forklaret, hvorfor det rørlagte vandløbs placering på matr. nr. [Matrikelnummer 1] anses som tilstrækkeligt bevist. Kommunen har oplyst, at det trods gentagne besigtigelser ikke har været muligt, at finde en forbindelse videre fra den åbne grøft i et rørlagt vandløb. Kommunen har videre oplyst, at der ved en videoinspektion af Snaverenden blev fundet et tilløb ca. 25 m syd for [Vej1], der svarer til rørlægningen på [Forening1]s kort. Kommunen har i forbindelse hermed bemærket, at det, på trods af en vis usikkerhed om, hvordan det åbne vandløb fortsatte, blev vurderet, at rørlægningens placering over matr.nr. [Matrikelnummer 1] var tilstrækkeligt bevist.

I forhold til [Forening1]s kort, hvortil klager har anført, at [Forening1] ikke ved hvor rørlægningen er placeret, har Faaborg-Midtfyn Kommune oplyst, at [Forening1] ikke har lavet rørlægningen over klagers ejendom, idet der ikke fremgår et journalnummer ved linjen på [Forening1]s kort.

Angående de af klager forgæves gravede søgerender har Faaborg Midtfyn-Kommune bemærket, at rørlægningen startede ca. 20 øst for krydsningen med kloakledningen, ifølge oplysningerne fra klagers advokat.

Faaborg-Midtfyn kommune har oplyst, at der er fundet én brønd ved besigtigelse af klagers ejendom, hvor grøften ender og kloakledningen ligger. Kommunen har hertil bemærket, at forsyningen i mail af den 26. maj 2021 har oplyst, at de efter strømpeforing af kloakledningen har fjernet toppen af deres brønde. Forsyningen har ikke fjernet et PVC-rør fra ejendommen og det private vandløb har ikke været tilkoblet kloakledningen. Kommunen har bemærket, at det på baggrund heraf vurderes, at brønden må være en af de to sandfangsbrønde på det private vandløb. Kommunen har oplyst, at klager ved hørringssvar af den 21. juli 2020 har oplyst, at brønden for enden af den åbne grøft er blind.

Herudover har Faaborg-Midtfyn Kommune oplyst, at klager ikke finder det rimeligt, at skulle sikre afledning af vand fra ejendommen, når problemet også kan ligge længere nedstrøms i systemet. Kommunen har hertil bemærket, at det ved besigtigelse er blevet konstateret, at vandet i grøften stuver op, hvor den åbne grøft ender på klagers ejendom. Det har ikke været muligt, at finde et indløb til rørlægning, hvorfor kommunen har meddelt klager påbuddet om vedligeholdelse af det rørlagte vandløb på ejendommen.

I forhold til det af klager anførte, at det ville være usandsynligt at grøften skulle krydse kloakledningen, har Faaborg-Midtfyn Kommune bemærket, at dette kan konstateres på baggrund af de vedlagte dokumenter fra klagers advokat og Broby Kommune.

Angående det til klagen vedlagte flyfoto har Faaborg-Midtfyn Kommune erklæret sig enig i klagers vurdering af den omtrentlige beliggenhed af den offentlige kloakledning, som angivet på flyfotoet. Kommune vurderer dog ikke, at der ligger et vandløb i skellet på klagers matrikel mod nord, eller nordvest, hvor Snaverenden er placeret af klager på flyfotoet. Kommunen har hertil oplyst, at sogneskel vises med en tyk blå streg på de høje målebordsblade fra perioden 1842 til 1899, mens vandløb vises med en tynd blå streg. Snaverenden er herpå vist med en tynd blå streg, øst for [Adresse1] [Adresse1] og krydser [Vej1] øst for ejendommen [Adresse1] [Adresse1]. Kommunen har yderligere bemærket, at der på et luftfoto fra 1954 kan ses en mørk skygge, svarende til en åben grøft i hegnet mod haverne på [Vej4] på den vestlige del af klagers ejendom. En tilsvarende mørk skygge ved hegnet fremgår af det til klagen vedhæftede flyfoto. Kommunen bemærker hertil, at det på baggrund heraf er muligt, at der på tidspunktet lå en åben grøft her, som var rørlagt videre over klagers ejendom mod Snaverenden mod øst.

Angående det til klagen vedlagte uddrag af brev fra Broby Kommune har Faaborg-Midtfyn Kommune oplyst, at brevet er et referat af et møde mellem klager og Broby Kommune. Kommunen bemærker hertil, at Broby Kommune ved besigtigelse kunne konstatere, at vandløbet krydser den tinglyste offentlige kloakledning. Vandløbet var ført under kloakledningen, samt at der var placeret en sandfangsbrønd på hver side af krydsningen langs vandløbet. Kommunen har bemærket, at det i sagen fra 2001/2002 var Broby Kommunes vurdering, at vandløbet lå langs den sydlige grænse af matr. nr. [Matrikelnummer 1], og at klager er bekendt med det rørlagte vandløbs placering, samt placeringen af de to sandfangsbrønde. Kommunen har hertil bemærket, at der kun er fundet én

brønd på matriklen, som klager har oplyst tilhører forsyningen, og som er koblet af.

Angående brevet fra Broby Kommune af den 10. september 2002 har Faaborg-Midtfyn Kommune oplyst, at brevet er til klagers advokat. Broby Kommune oplyser i brevet, at der er givet tilladelse til, at der lægges et PVC rør over den offentlige kloakledning med det formål at sikre, at vandet i renden kan løbe bort. Broby Kommune oplyser herudover i brevet, at de to konstaterede sandfangsbrønde vurderes at være etableret af hensyn til kloakledningen. Kommunen bemærker hertil, at klager er bekendt med placeringen af et dels åbent og dels rørlagt vandløb, der krydser kloakledningen på matr.nr. [Matrikelnummer 1], samt at klager er bekendt med det nedgravede PVC-rør over kloakledningen mellem sandfangsbrøndene.

I forhold til brevet til ejeren af [Adresse3] af den 23. august 2002 har Faaborg-Midtfyn Kommune oplyst, at brevet er afsendt af klagers advokat efter at have deltaget i en fælles besigtigelse af den frigravede del af vandløbet den 22. august 2002. Det fremgår heraf, at den åbne rende fortsatte i et lukket betonrør ca. 20 m øst for hvor renden krydsede den offentlige kloakledning. Der var ingen rist foran indløbet til det lukkede rør. Klagers advokat opfordrede Broby Kommune til at undersøge, hvorvidt [Forening1] havde oplysninger om placeringen af det lukkede betonrør. Kommunen har på baggrund heraf bemærket, at klager og dennes advokat var bevidste om den åbne rende, samt det at den fortsatte i et lukket rør på klagers matrikel ca. 20 meter øst for, hvor renden krydsede den offentlige kloakledning. Herudover har kommunen bemærket, at oplysningerne om placeringen af dette indløb til betonrør stemmer overens med den tegnede rørlægning, der fremgår af [Forening1]s kort.

Opsummerende har Faaborg-Midtfyn Kommune bemærket, at det vurderes, at der kan meddeles et påbud om vedligeholdelse af det rørlagte vandløb på klagers ejendom, uanset hvor det ligger. Til støtte herfor har kommunen bemærket, at dokumenterne fra Broby Kommunes sag peger på, at der dels var en åben grøft og dels en rørlægning på klagers ejendom svarende til det rørlagte vandløb på [Forening1]s kort. Dette støttes yderligere af fundet af et tilløb til Snaverenden ca. 20-25 m syd for [Vej1]. På baggrund af dette, har kommunen valgt at opretholde afgørelsen om påbud om at genetablere forbindelsen fra den åbne grøft over klagers ejendom, så vandet fra grøften kan ledes videre.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle spørgsmålet om, hvorvidt Faaborg-Midtfyn Kommune har oplyst sagen tilstrækkeligt i overensstemmelse med det forvaltningsretlige officialprincip.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige forhold, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Ifølge vandløbslovens § 27, stk. 1, skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres, medmindre andet er fastsat i regulativet eller en afgørelse efter lovens § 36 a, stk. 1.

Vedligeholdelsesforanstaltninger omfatter for rørlagte vandløbs vedkommende at sørge for, at der er gennemløb, og at rørene er funktionsdygtige.

Ifølge vandløbslovens § 35, stk. 1, påhviler vedligeholdelsen af private vandløb bredejerne, medmindre der efter stk. 3 eller efter § 36 er truffet anden afgørelse.

Det fremgår af vandløbslovens § 54, stk. 1, at hvis vandløb, diger, bygværker eller andre anlæg omfattet af loven beskadiges, eller der foretages foranstaltninger i strid med loven, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Videre fremgår det af § 54, stk. 1, 2. pkt., at vandløbsmyndigheden endvidere kan meddele påbud om udførelse af manglende vedligeholdelsesarbejder.

Det er myndighedens ansvar at sikre, at en sag afgøres på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Pligten til at oplyse sager er et grundlæggende forvaltningsretligt

princip i forvaltningsretten og kaldes official- eller undersøgelsesprincippet.

Omfanget af undersøgelserne i en sag afhænger af sagens karakter og af omstændighederne i sagen i øvrigt. I det omfang, myndigheden ikke umiddelbart har adgang til de for sagsbehandlingen nødvendige oplysninger vil myndigheden i en konkret sag kunne give påbud om tilvejebringelse af disse oplysninger, under forudsætning af, at der er hjemmel hertil i den relevante lov.

En forvaltningsmyndighed har altså pligt til at sørge for, at der er et tilstrækkeligt fyldestgørende – retligt og faktisk – grundlag til, at myndigheden kan træffe en fuldt forsvarlig og lovlige afgørelse. Ved vurderingen af, hvor omfattende undersøgelser, der bør foretages, skal myndigheden bl.a. tage hensyn til afgørelsens betydning for samfundet og/eller den enkelte borger eller virksomhed, samt pålideligheden af de indhentede oplysninger. Princippet er en såkaldt garantiforskrift med det formål at bidrage til at sikre, at en forvaltningsmyndigheds afgørelse bliver indholdsmæssigt lovlige og rigtig.

Miljø- og fødevareklagenævnet finder, at sagen ikke har været oplyst på en sådan måde, at der for Faaborg-Midtfyn Kommune har været det fornødne grundlag at træffe afgørelse på. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at det ikke på baggrund af de til sagen indhentede oplysninger er muligt mere præcist at fastlægge placeringen af det rørlagte vandløb. Det fremgår af Faaborg-Midtfyn Kommunes bemærkninger, at det trods gentagne besigtigelser ikke har været muligt, at finde et indløb fra den åbne grøft til et rørlagt vandløb.

Yderligere har nævnet lagt vægt på sagens betydning. Det fremgår af Faaborg-Midtfyn Kommunes bemærkninger, at kommunen vurderer, at der kan meddeles påbud om vedligeholdelse, uanset hvor på ejendommen det rørlagte vandløb måtte være placeret. Som Miljø- og Fødevarerklagenævnet forstår dette, har kommunen her vurderet, at der lovligt kan udstedes påbud om vedligeholdelse efter § 54, stk. 1, 2. pkt., selvom den nærmere placering af vandløbet er ukendt. Det er nævnets opfattelse, at det vil være byrdefuldt for klager at efterleve påbuddet om vedligeholdelse og/eller reetablering af vandløbet, hvorfor kommunen, i den konkrete sag, burde have foretaget mere omfattende undersøgelser af sagens faktiske omstændigheder.

Ved vurderingen har Miljø- og Fødevarerklagenævnet herudover lagt vægt på pålideligheden af de til sagen indhentede oplysninger. Nævnet finder ikke, at de indhentede oplysninger oplyser placeringen af det rørlagte vandløb med tilstrækkelig sikkerhed.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at afgørelsen lider af en væsentlig retlig mangel, hvorfor den ophæves som ugyldig.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Faaborg-Midtfyn Kommunes afgørelse af 23. februar 2021 om påbud om genetablering og/eller vedligeholdelse af rørlagt vandløb på matr. nr. [Matrikelnummer 1] og hjemviser sagen til fornyet behandling i Faaborg-Midtfyn Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

Lovområder:

Vandløbsloven